

Motion till riksdagen 2009/10:Sk484

av Björn Lind m.fl. (s)

Moms på ekologiska produkter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att se över momsskattesatserna på certifierade ekologiska produkter.

Motivering

Den socialdemokratiska regeringen satte 2005 (regeringens skrivelse Ekologisk produktion och konsumtion – Mål och inriktning till 2010 (2005/06:88) upp särskilda mål för att öka den ekologiska livsmedelsproduktionen fram till år 2010. Målen innebar att den certifierade ekologiska jordbruksmarken borde öka från 7 % år 2005 till 20 % år 2010. Den borgerliga regering som kom efter valet 2006 har samma målsättning.

I Jordbruksdepartementets broschyr Mat för idag och i morgon (2006) beskriver regeringen sin syn på ekologiskt lantbruk:

Ekologiskt lantbruk innebär att lantbrukarna hushåller med tillgängliga naturresurser och tar stor hänsyn till miljön och djuren när de producerar mat. Självförsörjningsgraden inom det ekologiska lantbruket är hög. Syftet med att producera mat på detta sätt är att få en livsmedelsproduktion som värnar om djur och miljö och som samtidigt är konkurrenskraftigt på lång sikt.

Kort sagt ska det ekologiska lantbruket bidra till ett hållbart samhälle för människor och djur.

Den certifierade odlingen utgjorde 2007 bara cirka 7,5 % av den totala odlingen och åtgärder måste därför sättas in om regeringens mål på 20 % ekologisk produktion skall nås till år 2010. Regeringens nedprioritering av stödet till ekologisk odling har samtidigt gjort den målsättningen alltmer orealistisk. Under de senaste åren har efterfrågan på ekologiska livsmedel ökat kraftigt. Nu, i och med den ekonomiska nedgången, har dock efterfrågan minskat. En orsak till detta är naturligtvis att ekologiska produkter genomgående är dyrare

Fel! Okänt namn på

än konventionella varor. Dagens konsumenter vill köpa mer lokalproducerad och ekologisk mat, det visar en alldeles färsk undersökning som konsumentföreningen Coop har gjort bland 26 000 medlemmar. Anledningen till att konsumenterna inte handlar mer ekomat redan i dag är förutom priset även att utbudet är för begränsat. 70 % sade sig vilja köpa fler ekologiska varor: grönsaker, frukt, fågel och mjölk.

Det främsta skälet till de högre priserna är att produktionskostnaderna i jordbruket är högre. Även i leden efter jordbruket är kostnaderna högre för ekologiska varor än för konventionella. Mängderna som hanteras är små och måste hållas åtskilda från övriga produkter. För att få märka varorna måste ekoproducenterna också betala en särskild avgift, för märkning och kontroll. Givetvis varierar priser och prisskillnader mellan olika butiker och även mellan olika städer. Vid Konsumentverkets undersökning 2004 varierade merkostnaden med mellan 33 och 58 %. Konsumentkooperationens butiker hade här lägst merkostnader för den ekologiska maten.

Ovanpå alla de merkostnader som den ekologiska produktionen och hanteringen av dessa produkter medför kommer momsplåset 12 %, dvs. samma procentsats på ekologiska och konventionellt producerade varor. Detta leder till att de ekologiska varorna blir ännu dyrare. Konsekvensen blir att människor som vill stödja ett lantbruk som hushållar med tillgängliga naturresurser och tar stor hänsyn till miljön och djuren dessutom måste betala mer i skatt. Detta känns inte rätt.

Om fler köper ekologiska livsmedel kan kostnaderna förändras och prisskillnaden mellan konventionella och ekologiska produkter bli lägre, enligt Livsmedelsekonomiska institutet. Ett sätt att uppnå detta vore att ta bort, alternativt minska, momsen på ekologiska produkter tills de sjunkit i pris till samma nivå som de konventionellt producerade.

Det behöver vara enkelt att göra rätt miljöval. Och det behöver vara billigt. Om de miljövänliga alternativen kostar mer än de mindre miljövänliga kommer färre att ha råd att välja rätt. Vi vill därför även ställa krav på producenter och handlare för att mat som producerats rättvist och ekologiskt ska vara tillgänglig för alla. Vi vill öka den certifierade jordbruksmarken och den ekologiska produktionen av livsmedel.

Vår slutsats är att det är flera faktorer som bidrar till att driva upp kostnaderna för ekologiska produkter. Med denna motion vill vi ändå i första hand stryka under behovet av en översyn av momsskattesatserna för certifierade ekologiska produkter.

Stockholm den 23 september 2009

Björn Lind (s)

Alf Eriksson (s)

Jennie Nilsson (s)

Hans Hoff (s)